

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.067/2014/8.

A Kúria dr. Somogyi Orsolya ügyvéd (Somogyi Ügyvédi Iroda) által képviselt felperesnek dr. Németh Ferenc István ügyvéd (Dr. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda) által képviselt alperes ellen biztosítási szolgáltatás iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 16.P.55.005/2011. számon megindított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 25. napján meghozott 43.Pf.634.697/2013/5. számú jogerős ítéletével szemben a felperes 2013. december 20. napján 25. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 300.000 (háromszázezer) forint együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget, és térítsen meg az államnak felhívásra 602.900 (hatszázkétezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás:

A felperes 2011. december 2. napján előterjesztett, majd többször módosított keresetében 6.029.532 forint, ennek 2010. február 10. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest biztosítási szolgáltatás címén. Előadta, hogy az általa üzemben tartott és a Zrt. tulajdonát képező járműre az alperesnél casco biztosítási szerződést kötött. A szerződés 2009. december 22. napján hatályban volt, amikor is a gépkocsit 17:30 és 20:45 óra közötti időben az utcából ismeretlen személy eltulajdonította, holott lezárt állapotban, bekapcsolt indításgátlóval és a riasztóval parkolta le. A biztosítási eseményt az alperesnek bejelentette, és rendőrségi feljelentést is tett. A tulajdonos az alperessel szemben fennálló biztosítási szolgáltatás és a hozzá kapcsolódó járulékok iránti követelést 2011. szeptember 6. napján a felperesre engedményezte. Az alperes a szerződésben arra vállalt kötelezettséget, hogy lopáskár esetén a gépjármű káridőponti

forgalmi értékét figyelembe véve nyújt biztosítási szolgáltatást, melynek nem tett eleget. A biztosítási szerződés alapján kérte az alperes kötelezését a teljesítésre. Keresetének jogszabályi hivatkozása a Ptk. 536. § (1) bekezdése, 548. §-a, 298. §-a, 300. § (1) és 301. § (1) bekezdése volt.

Az alperesi védekezésre kifejtette: a vagyonbiztosítási konstrukcióban a felperes szerződő fél volt. Hogy magának a biztosítási szolgáltatásnak nem ő a kedvezményezettje, nem jelent perbizományt. A mentesülési ok tárgyában pedig előadta, hogy az alperesnek azt is kétségtelenné kell tennie, hogy a kulcsok másolása a felperes által és a biztosítási szerződés fennállása alatt történt. Az alperesnek kell bizonyítani azt is, hogy az indítókulcs másolása a felperes érdekkörében történt, továbbá, hogy a kulcsmásolás és a gépjármű eltűnése között oksági kapcsolat van.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy 2009. március 31. napjától a járműre casco biztosítás állt fenn. A kárrendezési eljárásban elvégezte a szükséges vizsgálatokat. Ezek eredményeként megállapította, hogy a felperes megszegte a biztosítási szerződés előírásait, ezáltal az alperes mentesül a helytállási kötelezettség alól. Elsődlegesen azonban a felperes keresetösségi jogát vitatta, mert a jármű tulajdonosa a Zrt. volt, így ő tekintendő biztosítottnak. A felperes csak szerződő volt, a szerződést a Ptk. 548. §-a alapján a tulajdonos javára kötötte meg. A csatolt engedményezési szerződést alkalmatlannak minősítette az igényérvényesítésre, mert engedményezéssel követelést lehet átruházni, a szerződés pedig valójában a perlési jogosultság engedményezéséről szól, ami perbizománynak minősül. Ezt a magyar jog nem ismeri. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a felperes megsértette a közlési, illetve változásbejelentési kötelezettségét. A biztosítási feltételek (JCKF9.) 9. fejezet I.9., I.10., II.2., II.4. pontjaira utalva kifejtette, hogy a felperes a biztosítási ajánlaton úgy nyilatkozott, hogy a járműhöz két eredeti centrálkulccsal rendelkezik. A kárbejelentést követően a felperes által átadott két kulcsot az alperes szakértővel megvizsgáltatta, aki megállapította, hogy mindkét kulcs másolt, és a másolatok nem a gyári kulcsról készülhettek. A felperesnek a gépkocsi átvételekor két eredeti centrálkulccsal kellett rendelkeznie, de azokat nem adta le, azok holléte és a lopásban játszott szerepe ismeretlen. A felperes tehát megszegte vagy a Ptk. 540. § (1) bekezdése szerinti közlési, vagy a (2) bekezdés szerinti változásbejelentési kötelezettségét. A felperesnek kell bizonyítania, hogy az elhallgatott körülmény - a hiányzó centrálkulcsok - nem hatottak közre a biztosítási eseményben. Ha a szerződéskötés után történt a kulcsmásolás, arról a felperesnek tudnia kellett, ha pedig a kulcsokat a felperes a vásárláskor kapta meg, akkor előzetes információ nélkül nem nyilatkozhatta volna, hogy két eredeti centrálkulccsal rendelkezik, hanem ezt a kérdést az eladóval tisztáznia kellett volna. A jármű értékeként a 6.754.000 Ft-

forintot nem vitatta.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2013. február 28. napján meghozott 16.P.55.005/2011/19. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.029.532 forintot, ezen összeg után 2010. február 10. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 744.670 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy leletezés terhe mellett rójon le az iratoknál 301.200 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság a peres felek közötti vitát a Ptk. 328. § (1), 329. § (1), 536. § (1) és 553. § (1) bekezdése keretében vizsgálta. Elsőként azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a felperes jogosult-e az alperessel szembeni igény érvényesítésére. A casco biztosítás szerződő fele a felperes volt. A Zrt-t finanszírozóként és kedvezményezetttként jelölték meg a szerződésben. Az alperessel biztosítási jogviszonyban a felperes állt, így nem zárható el attól, hogy a casco biztosítási szerződésre alapítva az alperessel szemben igényt érvényesítsen. Ugyanakkor szerződő félként a maga részére nem követelhet teljesítést. A felperes a kedvezményezettől származó engedményezési szerződést csatolt, melynek értelmében a felperesre engedményezte az őt megillető követelést, azaz a perben érvényesített biztosítási szolgáltatást. A felperes ennek alapján tehát jogosult a követelés érvényesítésére.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az őt terhelő közlési, változásbejelentési kötelezettséget a felperes megszegte-e, és ezáltal az alperes mentesül-e a biztosítási szolgáltatás nyújtása alól. Utalt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében is kifejtette, a biztosítási jogviszonyban a Ptk. 540. § (1) és (3) bekezdésének speciális szabályai megelőzik a Ptk. 210. § (3) bekezdésének általános szabályát. A felperes használt járművet vásárolt. A két kulcs, amelyet a vételkor átvett, a számára eredetinek tűnt, nem volt kérdés azok eredetisége. Az alperes által felkért igazságügyi nyomszakértő véleményét a felperes nem tette vitássá. A nyomszakértői vélemény szerint két darab elektronikus, távkapcsolós centrálkulcsot kapott vizsgálatra, de mindkét kulcs másolt. Az eltérő fogazati vonalvezetés alapján a másolatok eltérő, nem gyári készítésű kulcsokról készültek. A felperes tagadta, hogy a kulcsokról akár ő, akár a tudtával más személy másolatot készített volna. Az alperes a kulcsokat a szerződéskötéskor nem vizsgálta, ezt nem is tette kötelezővé. Maguk a másolási nyomok szabad szemmel nem, csak mikroszkóppal vizsgálhatók. A szakvélemény nem bizonyítja, hogy a másolás a felperes birtoklása idején, a felperes tudtával történt volna. A másolás történhetett akár a biztosítási szerződés megkötése előtt, illetőleg a gyártás és a forgalomba helyezés között eltelt időben is még a gépjármű vásárlása előtt. A felperes lényeges, általa ismert tényeket nem

hallgatott el, mivel nem volt tudomása a másolásról, az pedig nem volt elvárható tőle, hogy a szabad szemmel nem látható nyomokról is tudomása legyen. Az alperes hivatkozott arra, hogy a felperes az eredeti kulcsokkal nem számolt el, ezáltal a hiányzó és ismeretlen sorsú eredeti kulcsoknak a biztosítási eseményben való közrehatása nem ismert, a felperes nem tudta bizonyítani, hogy azok nem hatottak közre a biztosítási esemény bekövetkezésében. A nyomszakértő előadta, hogy egy laikus szemrevételezés alapján joggal gondolhatta, hogy a kulcsok eredetiek. Egy márkakereskedő sem tudja szemrevételezéssel megállapítani, hogy egy kulcs eredeti-e, vagy másolt. Nem áll ugyanis rendelkezésére olyan speciális eszköz, amivel ez vizsgálható. A kulcsok gyári nyers kulcsok voltak, csak a másolat nem volt gyári, és nem is utángyártott, nem a meglévő kulcsról készült a másolati nyomvétel. Az elsőfokú bíróság a bejelentési kötelezettség megsértésével összefüggésben kifejtette, hogy ez a jogszabály helyes értelmezése szerint akkor állapítható meg, ha a biztosított, illetőleg a szerződő fél azt a lényeges körülményt, amelyet a biztosítóval nem közöltek, ismerte vagy ismernie kellett. A perbeli esetben azonban nem állapítható meg, hogy a felperes tudott, vagy tudnia kellett arról, hogy az általa birtokolt és a biztosítási esemény után leadott kulcsok mindegyike másolt. A szakértői vélemény egyértelműen bizonyította, hogy a másolás nem a felperes tudtával és tulajdonlásának ideje alatt történt. A kulcsokat tehát még a gépjármű megvásárlása előtt másolták, és nyilvánvalóan nem lopási célból, hiszen a vizsgált kulcsok gyári nyers kulcsok voltak, melyeket gyárilag elektronikus indításgátló jeladóval rendszeresítettek, továbbá a másolatok sem az eredeti gyári kulcsról készültek. Mindezen körülmények pedig az elsőfokú bíróság szerint azt bizonyítják, hogy a gépjármű eltulajdonításában, ezáltal a biztosítási esemény bekövetkezésében a kulcsmásolás nem hatott közre. A felperesnek nem kellett tisztáznia az eladó kereskedővel a kulcsok eredetét, hiszen nem merült fel olyan körülmény, amely azok eredetiségét illetően kétséget ébreszthettek volna benne. Az alperes nem mentesülhet a biztosítási szolgáltatás alól. A kereset összecszerűségét illetően nem volt vita. A felek egyezően nyilatkoztak arról, hogy a jármű lopáskori értéke 6.754.000 forint, melyből levonásba kellett helyezni a 10%-os önrészt és a 49.068 forint díjhátralékot. Így a marasztalási összeg 6.029.532 forint, melynek megfizetésére az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte.

A késedelmi kamatról a Ptk. 301. § (1) bekezdése, a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az alperes fellebbezése alapján a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 25. napján meghozott 43.Pf.634.697/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül leletezés terhe mellett fizessen meg 301.200 forint kereseti illetéket. Kötelezte továbbá, hogy ugyanazon határidő alatt

fizessen meg az alperesnek 1.056.700 forint első- és másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság az alperesnek a keresetösségi joggal kapcsolatos elsődleges fellebbezési hivatkozásával nem értett egyet. A Zrt. biztosított a biztosítási esemény bekövetkezte után az alperessel szemben a Ptk. 547. §-a értelmében jogosulttá vált közvetlenül fellépni a biztosítási összeg megfizetése iránti igényével. A biztosított a biztosítási szerződésből eredő követelését (és nem annak perlési jogát) engedményezte a felperesre, így a felperes a követelés új jogosultja (Ptk. 329. § (1) bekezdés). A felperes a követelését az engedményezési szerződésre alapította, az engedményesi mivoltából fakadóan a követelésre anyagi jogi jogosultsága van. Az engedményezés tárgya nem a jogviszony, hanem az abból eredő követelés. A biztosítási szolgáltatás kötelezettje tudára kizárólag az hozandó, ki a szolgáltatás új jogosultja (Ptk. 328. § (3) bekezdés). A felperes az őt megillető alperesi szolgáltatás felett igénye szerint rendelkezhet, így azt akár a lízingszerződésből eredő tartozása kiegyenlítésére is fordíthatja.

Az alperes fellebbezésének másodlagos hivatkozásával azonban egyetértett. A vagyont biztosítási ügyben kiindulópont, hogy a biztosított azért köt ilyen szerződést, hogy a mindennapi élet szokásos kockázata kompenzálására pénz fizetése ellenében szolgáltatásra tarthasson igényt. A biztosító pedig a gondosan felmért kockázatot pontosan kiszámított és rentabilitást eredményező díj ellenében vállalja. A biztosítottól (szerződőtől) elvárt, hogy az egymással szorosan összefüggő közlési és változásbejelentési kötelezettséget teljesítse. A közlési kötelezettségnek akkor tesz eleget, ha a biztosító által feltett kérdésekre a valóságnak megfelelő választ ad (Ptk. 540. § (1) bekezdés második mondat). A biztosító kérdései ugyanakkor kijelölik azt is, mit tekint az adott kockázatvállalás szempontjából lényegesnek (Ptk. 540. § (1) bekezdés első mondat). Csak azok a körülmények minősíthetők lényegesnek, amelyek a kockázatra kihatással vannak, és amelyeket ezért a biztosító mérlegelési körébe von azt eldöntendő, vállalja-e a kockázatot, köt-e szerződést, illetve magasabb díjon vagy egyáltalán nem köt szerződést. Ezért a biztosított a szerződés megkötésekor a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges körülményeket köteles közölni, a változásbejelentési kötelezettség pedig csak a már bejelentett körülmények megváltozásának bejelentésében állhat. Ellenkező esetben ugyanis nem változás, hanem új körülmény bejelentési kötelezettségről lenne szó. A biztosítási ajánlat kulcsnyilatkozat része nyilvánvalóvá teszi, hogy az alperes számára lényeges körülmény, hány darab és milyen kulccsal rendelkezik a szerződő fél a biztosított vagyontárgyhoz. A szakértői vélemény azt igazolja, hogy a gépjármű kulcsai, melyeket a felperes a biztosítási eseményt követően leadott, nem eredetiek. Az

ajánlattételkor a felperes tehát nem a valóságnak megfelelően adott választ az alperes kérdésére, és ezzel megsértette a Ptk. 540. § (1) bekezdése szerinti közlési kötelezettségét. Ha pedig az volt igaz, hogy a felperes az ajánlattételkor két eredeti centrálkulccsal rendelkezett, és a másolt kulcsok utóbb kerültek a birtokába, akkor a változásbejelentési kötelezettségét sértette meg. A közlési kötelezettség tekintetében a törvény szigorú szabályt állít fel. Közölni kell a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges minden olyan körülményt a biztosítóval, amit a biztosított (szerződő) ismert, vagy ismernie kellett. A felperes külföldről behozott, használt gépjárművet vásárolt. Pusztá vélekedését közölte a biztosítóval a kulcsok eredetiségét illetően, ami nem tekinthető az elvárt magatartásnak. A kulcsok eredetiségére vonatkozó vélekedés közlése kétség kívül az objektív tényekkel ellentétes volt, melyből következően a biztosító kötelezettsége nem állt be (Ptk. 540. § (3) bekezdés) figyelemmel arra is, hogy a felperes nem bizonyította: az általa elhallgatott körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkeztében. Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes mentesül a szerződés teljesítése alól.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A perlési jogosultsága körében a másodfokú bíróság álláspontját helyesnek minősítette, de a Ptk. 540. §-ának alkalmazását jogszabálysértőnek tartotta. A felperes valóban nem vitatta az alperes biztonságtechnikai szakértőjének megállapítását a tekintetben, hogy a kulcsokkal kapcsolatban a szakértői véleményben rögzített megállapítások tehetők, de azt vitatta, hogy a vizsgált kulcsok állapota megegyezett volna a leadáskori állapottal. Vitatta azt is, hogy megfelelő módon kezelték a kulcsokat. A szakértő nyilvánvalóan alperes érdekkörében járt el, így a kulcskezelés nem lehetett független. A kulcsok megvizsgálása akkor történt, amikor a felperes birtokából kikerültek. A másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a Ptk. 540. §-át. Nem értékelte azt a körülményt, hogy az alperes üzletszerűen foglalkozik használt gépjárművek casco biztosítási szerződésének megkötésével. Tisztában van azzal, hogy gyakran előfordul a használt autók kulcsának másolása, és azzal is tisztában van, hogy ez mikroszkópos vizsgálattal gyorsan és aránylag kis költséggel megállapítható. Ennek ellenére nem tájékoztatja a másik felet erről a lehetőségről a későbbi viták elkerülése végett. Tette ezt úgy, hogy a lopáskárokból eredő fizetési kötelezettségét jelentős részben a kulcsok másolt voltára hivatkozva utasítja el. A biztosító társaságnak „megéri” hallgatni a másolt kulcsok mikroszkópos vizsgálatáról, „megéri” nem javasolni

a kulcsok vizsgálatát, hiszen lopáskárnál az esetek jelentős részében könnyen hivatkozhat mentesülésre. A tájékoztatási és együttműködési kötelezettség mindkét felet terheli, a felek a szerződés megkötésekor együttműködésre kötelesek és figyelemmel kell lenniük egymás érdekeire is. Ezért az alperesi magatartás, az általa ismert tények elhallgatása befolyásolja a felperesi közlési kötelezettség megítélését és a perben tett kulcsnyilatkozat minősítését. A Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján a felperes - amennyiben a felróható magatartása és mulasztása a kulcsnyilatkozat körében megállapítást nyerne - hivatkozhat az alperes felróható magatartására azaz, hogy nem tájékoztatta a kulcsnyilatkozat körében megfelelően, illetve nem tüntetett fel olyan válaszlehetőséget, hogy „nem tudom” vagy „nem ismert”. Ha a felperesnek mint laikusnak feltételeznie kellett, hogy egy használt gépkocsi kulcsai másoltak, akkor ez többszörösen igaz az alperesre, aki még statisztikával és konkrét több éves tapasztalattal is rendelkezik e tárgyban. Ha a casco biztosítási szerződés előtt már a kulcsok másoltak voltak, akkor köztudomásúan nem hathatott közre a másolt kulcsok ténye a káreseményben, hiszen a vásárlás... történt, míg a lopás ..., és az esetleges másolás és lopás között közel egy év telt el, azaz mind térben, mind időben elkülönült a két esemény.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Jelezte, hogy a perbeli esetben a kulcsok a szakvélemény megállapítása szerint az eltérő fogazati vonalvezetés alapján a másolatok, eltérő, nem gyári eredetű kulcsokról készülhettek. Az a kérdés is felvetődik, hogy a felperes által leadott kulcsok nem is a járműhöz tartoznak, hiszen a márkaszerviz tájékoztatása alapján a kulcs fejrészek járműazonosító, illetve használati adatokat nem tartalmaznak, noha a felső kategóriába tartozó gépkocsiknál az eredeti kulcsok még tárolják is az adatokat. Lényegesnek minősítette, hogy ha a vételkor a felperes a kulcsokat szakszervizben megvizsgáltatja, akkor éppen az adathiányból megállapítható lett volna, hogy a kulcsok nem gyáriak. Iratellenesnek minősítette azt a felperesi hivatkozást, miszerint az alperes által felkért nyomszakértőnek csak a kulcsokkal kapcsolatban tett megállapításait nem vitatta, de azt igen, hogy az alperes megfelelően kezelte volna a kulcsokat. Ilyet sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem állított. A felperes képviselője kifejezetten akként nyilatkozott, hogy nem vitatja a szakvéleményben foglaltakat. Emiatt nem volt szükség - figyelemmel a Pp. 163. § (2) bekezdésére -, hogy az alperes nyomszakértő kirendelését indítványozza.

A jogerős ítélet jogszabálysértését a felülvizsgálati kérelem abban jelölte meg, hogy tévesen alkalmazta a Ptk. 540. § (1) bekezdését.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében csak jogszabálysértés miatt van mód.

A keresetösségi joggal kapcsolatos jogerős ítéleti okfejtés a felülvizsgálati eljárásnak nem képezhetette részét. A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet e téren tett megállapításait nem sérelmezte, az alperes e körben előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Pp. 273. § (6) bekezdése folytán irányadó 271. § (1) bekezdés d) pontja alapján el kellett utasítani.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett jogerős ítéleti rendelkezés a biztosítási szerződés „kulcsnyilatkozat” részében tett felperesi közlés másodfokú bíróság általi értékelésén alapult. A felperes ugyanis az ajánlatban azt közölte, hogy 2 db eredeti centrálkulccsal rendelkezik. A gyártási évből (2006) és a forgalomba helyezés időpontjából (2009. március 25.), a km-számláló megjelölt állásából (10.000 km) értelemszerűen következett, hogy a felperes használt járműre kívánt biztosítást kötni, nem a gyártótól vásárolt, így a kulcsok sem közvetlenül a gyártótól (márkakereskedőtől) kerültek a birtokába. Ilyen - az alperes előtt az ajánlatból ismert - körülmények mellett várt az alperes tájékoztatást a kulcsok jellegét illetően. Az általános vagyonbiztosítási feltételek (ÁVF) VII.1. pontja szerint a szerződő (biztosított) a szerződéskötéskor köteles a biztosítás elvállalása szempontjából minden olyan lényeges körülményt a biztosítóval közölni, amelyeket ismert, vagy ismernie kellett, de legalább azokat, amelyekre a biztosító írásban kérdéseket tett fel. A VII.2. pont a szerződő (biztosított) kötelezettségévé tette az ajánlaton feltüntetett körülmény módosulásának 8 napon belül írásban történő bejelentését. Kilenc ilyen körülményt tételesen fel is sorolt, ezek között a biztosító kockázatviselésének mértékét befolyásoló tényezők módosulását (i) pont). A VII.5. pont értelmében a közlésre, illetőleg változásbejelentésre irányuló kötelezettség megsértése esetén a biztosító kötelezettsége nem áll fenn, kivéve, ha a szerződő (biztosított) bizonyítja, hogy az elhallgatott, vagy be nem jelentett körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésében. E szerződési rendelkezések tükrében helyes volt, hogy a másodfokú bíróság vizsgálta, a felperes - az adott helyzetben elvárható magatartás körében - milyen nyilatkozatot tett. A Kúria álláspontja szerint nem sorolható a köztudomású tények körébe, hogy a gépkocsi lopások milyen módszerrel történnek. Az sem köztudomású, hogy melyek azok a körülmények, amelyeket gépkocsi vásárlás esetén mindenképpen észlelni kell, és aggályt keltő voltát fel kell ismerni. A felperes két a gépjármű működtetésére alkalmas kulcsot vett át, és nem volt olyan körülmény, rendellenesség, ami miatt gyanakodnia kellett volna. Az

alperes által felkért szakértő tárgyalási meghallgatása során elmondta, hogy laikus szabad szemmel nem tudja megállapítani, hogy a kulcsok másoltak, a perbeli esetben a laikus joggal gondolhatta, hogy ezek eredeti Lexus kulcsok, azokra a megszólalásig hasonlítanak. Az eltérés csak egy speciális mikroszkóppal állapítható meg. Jelezte, hogy e téren a márkakereskedő is laikusnak minősül, aki nem tud különbséget tenni a másolt és az eredeti kulcsok között. (Megjegyzendő: a felperes nem márkakereskedőtől vásárolt.) A vizsgált kulcsok gyári nyers kulcsok voltak, csak a másolat nem gyári volt és nem is utángyártott. A felperes tehát a „kulcsnyilatkozat” megtételekor nem sértette meg a VII.1. pont, illetve a Ptk. 540. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségét, mert nem volt ismert, és nem kellett ismernie (felismernie), hogy a laikus számára gyárinak látszó kulcs valójában nem eredeti.

Az általános vagyonbiztosítási feltételek VII.2. pontja szerinti bejelentési kötelezettség megsértése azért nem állapítható meg, mert semmiféle adat nem támasztja alá, hogy a kérdéses kulcsokat a felperes birtoklásának idején másolták volna, ezt az alperes által felkért szakértő szakvéleménye zárja ki, amikor azt a megállapítást tette, hogy a futásteljesítménynek megfelelő a kulcsok kopottságának mértéke.

A Kúria szerint a perben feltárt adatok nem adnak alapot annak kimondására, hogy a Ptk. 540. § (3) bekezdésére tekintettel a közlésre irányuló kötelezettség megsértése miatt az alperes kötelezettsége nem állt be, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem eredményére tekintettel a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a fellebbezési és felülvizsgálati eljárással összefüggő, a felperes képviselőjével járó ügyvédi munkadíj megtérítésére (Pp. 75. § (2) bekezdés). A felperesnek a felülvizsgálati illeték erejéig engedélyezett részleges költségmentessége folytán a felülvizsgálati illetéket is az alperes köteles megtéríteni (az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés, 14. §).

Budapest, 2014. május 14.

. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó
bíró Dr. Szűcs József s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő